

VERSLAG OVER DE ROOFVOGELSTAND IN DE A. W. DUINEN 1979.

Inleiding.

De langdurige winter 1978/79 heeft geen gevolgen gehad voor de roofvogelstand in de daarop volgende zomer. Vrijwel alle soorten broedden in ongeveer gelijke aantallen als in 1978. Alleen van de Sperwer kon niet met zekerheid worden vastgesteld of deze ook in 1979 tot de broedvogels behoorde. Er bevonden zich tenminste 28 bezette territoria van de Bosuil, 11 van de Ransuil, 2 van de Torenvalk en 1 van de Boomvalk.

De steeds toenemende ontgrassing van het duin heeft als gevolg dat de Veldmuis steeds schaarser wordt. Dit zelfde geldt voor de predatoren van de Veldmuis.

De nu nog twee resterende paartjes Torenvalken broedden aan de uiterste rand van het duin en jagen voornamelijk in de omliggende dorpen op Huismussen.

Ook bij de Ransuil wordt dit verschijnsel waargenomen.

De voedselanalyses van de Bosuilen tonen aan dat het al of niet uitvoeren van beheersmaatregelen (b.v. het vervolgen of bejagen van een bepaalde soort) direct merkbaar zijn in het voedselhuishouden van de uilen.

Uiterste voorzichtigheid is hier dus de juiste weg.

De Ransuil.

Op 11 verschillende plaatsen werden regelmatig Ransuilen gesignaleerd. In deze 11 territoria ondernamen 8 paren een broedpoging die slechts bij 3 paren succesvol bleek.

Het aandeel van de Veldmuis in het voedsel van de Ransuil is nu gedaald tot onder de 20% tijdens het voorjaar en de zomer. Dit is de helft van hetgeen het zo'n 12 jaar geleden bedroeg. Dit heeft als gevolg dat de broedresultaten geleidelijk aan slechter worden en de populatie langzaam afneemt.

De overwinterende Ransuilen hadden het kennelijk ook niet zo gemakkelijk in het duin tijdens de winter. Er werden onder de prooidieren soorten aangetroffen die nauwelijks of in het geheel niet in het duin voorkomen.

Zo werden er 12 Huismuizen, 1 Huisspitsmuis en een aanzienlijk aantal Veldleeuweriken aangetroffen. Dit duidt erop dat de Ransuilen gedurende deze winter vooral buiten het duin in de dorpen gejaagd moeten hebben.

De Huismuizen waren zekere bewijzen maar de Leeuweriken waarschijnlijk ook, daar deze nauwelijks in het duin overwinteren maar zich vooral bevinden op de met stro afgedekte bloembollencultures rond de dorpen. Tabel I geeft één winterroest welke in twee winters werd gebruikt.

Tabel I. Voedsel van een groep overwinterende Ransuilen in twee opéénvolgende winters.

	1977/78		1978/79	
Veldmuis	116	48%	179	41%
Bosmuis	82	34%	144	35%
Rosse Woelmuis	1		8	2%
Huismuis	-		12	3%
Spitsmuis	4	2%	18	4%
Dwergmuis	2		7	2%
Bruine Rat	4	2%	4	1%
Woelrat	-		1	
Vogels	33	14%	68	15%

De Bosuil.

Aan de toename van de Bosuil is nu een einde gekomen. Het bestand is nu 27 tot 30 paar. In 1979 ondernamen 16 paartjes een broedpoging, hetgeen twee maal zo veel is als in het uitzonderlijk slechte 1978. Gemiddeld legden zij 2, 3 ei en vlogen 21 jonge uiltjes uit.

Vrijwel alle uilen broedden in de kasten, slechts drie paar broedden in holle bomen of op de grond. Dit laatste zoals vrijwel altijd zonder succes vanwege het drukke duinbezoek.

Tabel II. Voedsel van de Bosuil in 1979.

	Individuen	Als % van het geconsumeerde gewicht.
Veldmuis	2	-
Bosmuis	72	7%
Rosse Woelmuis	6	1%
Bosspitsmuis	13	1%
Dwergspitsmuis	2	-
Mol	2	-
Konijn	24	23%
Vogels	162	68%

Opvallend in deze lijst was het aandeel van de vogels waaronder 12 volwassen Eksters en 3 eksterpullen.

De verschijning van deze vogelsoort heeft te maken met het huidige duinbeheer, In 1977 werd besloten de vervolging van Eksters te staken (nesten uithalen, schieten e. d.). Dit had als gevolg dat de eksterstand aanzienlijk toenam.

De Bosuilen reageerden echter direct op deze maatregel en namen de rol van de jagers over.

Van 1965 t/m 1977 determineerde ik ruim 1700 prooien. Hierbij waren 7 Eksters hetgeen neerkomt op 0,4%.

In 1978 was dit reeds 7 Eksters op 200 prooien en in 1979 15 Eksters op 283 prooien hetgeen neerkomt op respectievelijk 3,5 en 5,3%.

Ruim 12x zoveel als voor 1987.

Het is niet bekend of de Bosuilen het gehele jaar een dergelijk menu aanhouden. In het voorjaar echter zijn ze zeer effectieve bestrijders van kraaiachtigen, zoals Ekster en gaai.

Ook Houtduif, Houtsnip en Vlaamse Gaai behoren tot belangrijke voedselcomponenten van de in de Amsterdamse Waterleidingduinen wonende Bosuilen. (Deze 3 soorten vormen in het broedseizoen zelfs 20% van het geconsumeerde gewicht). Beheersmaatregelen betreffende het afsshot van bepaalde diersoorten moeten uiterst voorzichtig worden overwogen daar zij vaak een directe voedselconcurrentie voor de Bosuilen betekenen.

De Torenvalk.

Evenals vorig jaar broedden er nog maar twee paartjes Torenvalken in het duin. Zij brachten resp. 3 en 5 jongen groot. Beide paren maakten gebruik van nestkasten.

De Boomvalk.

Er was één paar Boomvalken in het duin aanwezig. Broedresultaten werden niet gecontroleerd.

F. J. Koning
Belkmerweg 35
1754 GC Burgerbrug

